

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

การช่วยเหลือหญิงตั้งครรภ์ไม่พร้อมโดยการ ยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย

พระราชบัญญัติการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559
กฎหมายที่มุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานสิทธิของวัยรุ่น

- กระทรวงสาธารณสุข
- กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์
- กระทรวงมหาดไทย
- กระทรวงยุติธรรม

5
กระทรวงหลัก
สำหรับบูรณาการ
และสนับสนุน
ซึ่งกันและกัน

นายแพทย์ประวิช ชวขลาศัย
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์

พระราชบัญญัติการป้องกันและ แก้ไขปัญหาคาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559

กฎหมายที่มุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหาคาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานสิทธิของวัยรุ่น

กระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงแรงงาน

กระทรวงมหาดไทย

สาระสำคัญ

- ❖ ตามความในมาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานบริการ และ การดำเนินการของสถานบริการแต่ละประเภท ตามมาตรา 7 นั้น กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการร่างกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว

สาระสำคัญประกอบด้วย

1. กำหนดประเภทสถานบริการ เป็น 2 ประเภท ได้แก่

- สถานบริการที่**มี**บริการอนามัยการเจริญพันธุ์
- สถานบริการที่**ไม่มี**บริการอนามัยการเจริญพันธุ์

สาระสำคัญ (ต่อ)

2. สถานบริการที่**มี**บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ต้องจัดบริการให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวกับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์เป็นอย่างน้อย

3. สถานบริการที่**ไม่มี**บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ สามารถให้บริการข้อมูลข่าวสาร หรืออาจให้คำปรึกษาได้ตามความพร้อมและความเหมาะสม

สาระสำคัญ (ต่อ)

4. กำหนดลักษณะของการให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น รวมถึงคุ้มครองสิทธิของวัยรุ่น

- ❑ **การส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู** ที่เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ แก่วัยรุ่น โดยการให้การปรึกษาทางเลือกและดูแลด้านจิตสังคม การวางแผนครอบครัวและการคุมกำเนิด การให้บริการระหว่างตั้งครรภ์ คลอด และหลังคลอด การดูแลทารกแรกคลอดและหลังคลอด การดูแลต่อเนื่องและส่งต่อ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- ❑ **ถูกต้องตามหลักวิชาการ ครบถ้วน รอบด้าน และเพียงพอ** ต่อการดูแลป้องกันตัวเองและต่อการตัดสินใจใช้บริการต่างๆ โดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัย ผ่านช่องทางการสื่อสารที่สอดคล้องกับพฤติกรรม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารความรู้ของวัยรุ่น
- ❑ **รวมทั้ง** การให้คำปรึกษาที่ปราศจากอคติต่อวัยรุ่นและต่อเพศสภาวะ ทั้งนี้ **ต้องรักษาความลับและความเป็นส่วนตัว**

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

นโยบายการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย

กรมอนามัย
สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

การยุติการ
ตั้งครรภ์
ด้วย
วิธี MVA
EVA

การยุติการ
ตั้งครรภ์
ด้วยยา

การ
ให้บริการ
คุมกำเนิด
แบบ
กึ่งถาวร
ได้แก่

ห่วงอนามัย
และ
ยาฝัง
คุมกำเนิด

กระบวนการนำยา mife + miso ที่บรรจุในแผงเดียวกัน เข้ามาเพื่อศึกษานำร่องและขึ้นทะเบียน

- กรมอนามัย + นักวิชาการ + Concept Foundation + เครือข่ายรวบรวมความเห็นจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน (Steering Committee)
- ประสานงานกับเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดำเนินงานไปพร้อมกัน

ศึกษานำร่องการให้บริการยายุติฯ

การตั้งครรภ์ด้วยการใช้
ยา mife+miso ที่บรรจุ
ในแผงเดียวกัน ในรพ. 9 แห่ง
ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค

กระบวนการขึ้นทะเบียนยายุติฯ

บริษัทยาในประเทศไทยที่ได้รับอนุญาต
จาก บ.Sun Pharma ซึ่งเป็น บ.ผู้ผลิตยา
ภายใต้การควบคุมคุณภาพ และราคา
จาก CF ยื่นเอกสารและเป็นผู้ถือทะเบียน
ภายหลังได้รับการอนุมัติจาก อย.

การขึ้นทะเบียนตำรับยา Medabon®

ได้รับอนุมัติให้**ขึ้นทะเบียนยา**เมื่อวันที่ **30 ธันวาคม 2557**

- ❖ อยู่ภายใต้ Safety Monitoring Program (SMP) เป็นเวลา 2 ปี

ภายใต้เงื่อนไข

- ❖ เมื่อนำเข้ายามาแล้วต้องขายเฉพาะต่อกรมอนามัยเท่านั้น ห้ามจำหน่ายโดยตรงไปยังสถานพยาบาล
- ❖ กรมอนามัยทำหน้าที่บริหารจัดการยา รายงานต่อ อย.
- ❖ ห้ามโฆษณา
- ❖ ใช้ในอายุครรภ์ไม่เกิน 63 วัน

ความคืบหน้า

1. จากมติคณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ

ได้พิจารณาคัดเลือกยาไมโซโพรสโตลและมีฟีพริสโตนที่บรรจุ
ในแผงเดียวกัน เพื่อให้ยุติการตั้งครรภ์ด้วยเหตุทางการแพทย์
ที่อายุครรภ์ไม่เกิน **24 สัปดาห์** ไว้ในบัญชียาหลักแห่งชาติ
บัญชีย่อย จ(1) เมื่อการประชุมครั้งที่ 3/2559 วันที่ 13 มิ.ย.59

2. บัญชียาหลักแห่งชาติบัญชีย่อย จ(1) ต้องมีโครงการพิเศษ
ของหน่วยงานภาครัฐ (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
ให้ กรมอนามัยจัดทำโครงการฯ เสนอคณะอนุกรรมการฯ)

โครงการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยทางการแพทย์ด้วยยา ในระบบบริการสุขภาพ

□ เริ่มปีงบประมาณ 2560 – 2562

□ เพื่อให้สตรีไทยทุกกลุ่มอายุ และทุกสิทธิ
การรักษาพยาบาล ที่จำเป็นต้องยุติการตั้งครรภ์
ตามเงื่อนไขของกฎหมายอาญาและข้อบังคับ
แพทยสภา เข้าถึงบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย
ทางการแพทย์ด้วยยา

□ เป็นระบบจัดซื้อและกระจายยาในภาพรวมระดับประเทศโดยกรม
อนามัย โดยสนับสนุนงบประมาณจากสปสช.

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

การอบรมยุติการตั้งครรภ์ด้วยยาในระบบบริการสุขภาพ จำแนกตามเขตบริการสุขภาพ

เขตบริการสุขภาพ	จำนวนโรงพยาบาลที่ผ่านการอบรม (แห่ง)	ผู้ผ่านการอบรม (คน)			โรงพยาบาลที่ให้บริการยุติการตั้งครรภ์ด้วยยา (แห่ง)
		แพทย์	พยาบาล และเจ้าหน้าที่อื่นๆ	รวม	
เขต 1	42	8	65	73	8
เขต 2	27	4	34	38	4
เขต 3	9	1	16	17	2
เขต 4	15	2	36	38	3
เขต 5	10	8	17	25	5
เขต 6	20	8	32	40	2
เขต 7	37	16	60	76	5
เขต 8	24	9	39	48	-
เขต 9	53	16	100	116	8
เขต 10	18	3	32	35	-
เขต 11	14	2	22	24	1
เขต 12	19	9	24	33	5
เขต 13	17	21	105	126	8
รวม	305	107	582	689	51

การสนับสนุนเครือข่ายอาสา R-SA

การขับเคลื่อนการจัดบริการ
ยุติการตั้งครรภ์
ที่ปลอดภัยด้วยยา

อบรมแพทย์ – พยาบาล 4 ภูมิภาค
ณ กรุงเทพฯ สงขลา เชียงใหม่ ขอนแก่น
(ก.ค. - ก.ย. 2557)

ขยายบริการการใช้ยา
ในโรงพยาบาลสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข

อบรม 305 แห่ง/รับยาไป >50 แห่ง

เกิด
เครือข่าย
แพทย์
พยาบาลอาสา
R-SA
(Referral
System
for Safe
Abortion)

สรุปจำนวนเครือข่ายอาสา RSA (Referral system for safe abortion) ยินดีรับส่งต่อ เพื่อยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์
ตามกฎหมายและข้อบังคับแพทยสภา ให้กับวัยรุ่นและสตรีที่ท้องไม่พร้อม

ภาค	เขตบริการสุขภาพ	แพทย์อาสา RSA (คน)		สหวิชาชีพอาสา RSA (คน)					โรงพยาบาล / สถานบริการ/ หน่วยงาน (แห่ง)	
		รัฐ	เอกชน	พยาบาล	นักสังคมสงเคราะห์	นักจิตวิทยา	นักวิชาการสาธารณสุข	อื่นๆ	รัฐ	เอกชน
เหนือ	เขต 1	12	3	29	3	-	2	3	25	6
	เขต 2	3	-	8	-	-	1	-	7	-
	เขต 3	1	1	1	-	-	-	-	1	1
กลาง	เขต 4	6	2	7	6	-	1	-	13	2
	เขต 5	8	3	5	2	-	-	-	7	3
ตะวันออก	เขต 6	3	-	2	1	1	-	-	7	-
อีสาน	เขต 7	12	2	19	3	-	1	31	28	2
	เขต 8	5	1	44	8	-	3	2	41	1
	เขต 9	16	3	21	-	-	1	3	29	2
	เขต 10	-	-	8	2	-	1	-	9	-
ใต้	เขต 11	4	2	10	-	2	3	-	16	2
	เขต 12	9	2	16	2	3	1	-	23	2
กทม.	เขต 13	5	7	4	-	-	-	2	4	3
รวม		84	26	174	27	6	14	41	210	24
สรุปรวม		แพทย์ 110 คน		สหวิชาชีพ 262 คน					สถานบริการ 234 แห่ง	

การคุมกำเนิดหลังการยุติการตั้งครรภ์

กรมอนามัย สนับสนุนให้มีการใช้วิธีการคุมกำเนิด **แบบกึ่งถาวร** ที่ออกฤทธิ์ได้ในระยะยาว และสามารถกลับมามีบุตรได้ง่าย คุมกำเนิดได้นาน 3 และ 5 ปี
ได้แก่

- ห่วงอนามัย
- ยาฝังคุมกำเนิด

ในวัยรุ่น**หลังคลอด**และ**หลังยุติการตั้งครรภ์**
เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

พ.ร.บ.เอื้อต่อการทำงาน Safe abortion และ บทบาทของ R-SA

พระราชบัญญัติการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาดังครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559
พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

- สิทธิในการได้รับความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ
- สิทธิในการรับรู้ข้อมูลและข่าวสารความรู้
- สิทธิในการรับสวัสดิการสังคม
- สิทธิในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

สิทธิในการได้รับการรักษาความลับและความเป็นส่วนตัว

เข้าถึงบริการ
ยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยและ
ถูกกฎหมาย

สิทธิในการได้รับ
บริการอนามัย
การเจริญพันธุ์

คุมกำเนิดกึ่งถาวรป้องกัน
การตั้งครรภ์ซ้ำ

กรมอนามัย : พัฒนาทักษะ
สปสข. : อุดหนุนค่าบริการ

กรมอนามัย : สนับสนุน เอื้ออำนวย
การพัฒนาเครือข่าย โดย
- จัดอบรมวิชาการ MTP และ
พัฒนา SOP for Comprehensive
Abortion Care
- ขยายเครือข่ายระบบส่งต่อ
สรรหาแพทย์พยาบาลอาสา R-SA
- สร้างความเข้มแข็ง R-SA :
ประชุมภูมิภาค ประชุมประจำปี
แลกเปลี่ยนประสบการณ์
เข้าร่วมประชุมวิชาการ
สสส. สนับสนุนการดำเนินงาน
สปสข. และ **Concept foundation**
สนับสนุนยา

เครือข่าย RSA

แพทย์ พยาบาล และสหวิชาชีพด้านสุขภาพ
ที่อาสาสมัครให้คำปรึกษาสตรีท้องไม่พร้อม
แบบมีทางเลือก, ส่งต่อ, รับส่งต่อ
เพื่อท้องต่อมีคุณภาพ และยุติการตั้งครรภ์
ที่ปลอดภัยเป็นหลักใหญ่ เรื่องอื่นเป็นรอง

เน้นความสามัคคี
ความเห็นอกเห็นใจกัน
รับฟังกันใหม่वलหมู่สมาชิกเป็นหลัก
เพื่อขยายเครือข่าย
ให้คลุมทั่วประเทศ

บทบาทหน้าที่สหวิชาชีพ อาสา RSA

(พยาบาล-นักจิตวิทยา-นักสังคมสงเคราะห์-นักวิชาการสาธารณสุข)
ในงานยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย

1
ประชาสัมพันธ์
งาน RSA
และเป็นวิทยากร
เรื่องท้องไม่พร้อม

2
ให้การปรึกษา
ทางเลือกท้องไม่พร้อม
ประสานส่งต่อ
เชื่อมโยง 1663 และ
การดูแลต่อเนื่อง
ทั้งการตั้งครรภ์ต่อ
และกระบวนการ
ยุติการตั้งครรภ์

3
แสวงหาสมาชิก
RSA เพิ่มเติม
(แพทย์และ
สหวิชาชีพ)

4
ร่วมประชุม
วางแผนพัฒนา
เครือข่าย

5
เชื่อมโยงกับ
งานป้องกัน
ท้องไม่พร้อมทุกวัย

“เครือข่ายอาสา RSA ประกอบด้วยแพทย์ พยาบาล และสหวิชาชีพด้านสุขภาพทั่วประเทศ ที่อาสารับปรึกษาแบบมีทางเลือกให้คนท้องไม่พร้อมเลือกเอง โดย....”

จะท้องต่ออย่างมีคุณภาพ โดยการฝากครรภ์ และให้คำแนะนำ เพื่อการดูแลต่อเนื่อง

หรือ

ยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ตามกฎหมาย และข้อบังคับของแพทยสภา ด้วยหลักวิชาที่ทันสมัย มีความปลอดภัยสูง

ท้องไม่พร้อม
สายด่วน **๑๖๖๓**

กลุ่มแพทย์อาสา
ผู้ปิดทองหลังพระ

“แม้ไม่เห็นด้วยก็ **ไม่ควรขัดขวาง**”

Information : การเข้าถึง RSA

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์
Bureau of Reproductive Health

3. เว็บไซต์ <http://rh.anamai.moph.go.th>

4. นามบัตรวัยรุ่น : Safe life card

วัยรุ่นยุคใหม่ รู้กัน รู้จักป้องกัน
ไม่ต้องไม่คลอด จะรอดปลอดภัย
มีเพศสัมพันธ์ไม่ป้องกัน ... อาจก่อและติดโรคทางเพศสัมพันธ์ !!

รักจริงต้องใส่ใจ รักปลอดภัย ต้องป้องกัน

- ✓ ใช้ถุงยางอนามัย ห่วงอนามัย ยาคุมกำเนิด เช่น ยากิน ยาฉีด ยาฝัง

มีเพศสัมพันธ์ ไม่ได้ป้องกัน หรือป้องกันพลาด

- ✓ ใช้ยาคุมฉุกเฉิน (เร็วที่สุดไม่เกิน 5 วัน) หรือ
- ✓ ตรวจการตั้งครรภ์ (หลังพลาด 14 วันเป็นต้นไป)
- ✓ ใส่ห่วงอนามัยภายใน 5 วัน ป้องกันท้องครั้งนี้และต่อเนื่องได้ 5-10 ปี

พลาดตั้งท้องไม่พร้อม ยังมีทางเลือก

- ✓ เลือกตั้งครรภ์ต่อ หรือยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย
- ✓ บริการปรึกษาทางเลือกได้ที่คลินิกวัยรุ่น หรือศูนย์ฟังใจ

สายด่วนปรึกษาและขอใบยินยอม
1663
(ฟรี. 9.00-21.00 น.)

RSA
Thai Referral System
for Safe Abortion

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

เลิฟแคร์
www.lovecaresator.com

"กรณีประสบปัญหาท้องไม่พร้อม"

ปรึกษาแพทย์ RSA
หรือ โทร. 1663 สายด่วนท้องไม่พร้อม
เวลา 09.00 - 21.00 น.
หรือ คลิก www.lovecaresation.com
หรือ สถานพยาบาล/คลินิก
Ins. _____

การส่งต่อของสมาชิก RSA

1. ประสานส่งต่อกับคลินิก / โรงพยาบาล
ได้เองโดยตรง

2. ให้สายด่วน 1663 ประสานแทน

3. การประชาสัมพันธ์แก่กลุ่มเป้าหมาย
และประชาชนในชุมชน

การส่งต่อของสมาชิก RSA (ต่อ)

1. ประสานส่งต่อกับคลินิก/โรงพยาบาล ได้เองโดยตรง

มีคลินิกเอกชนหลายแห่ง เช่น

- สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย (สวท.)
- สมาคมพัฒนาประชากร
- คลินิกแพทย์ตามทะเบียน RSA

** ตามความสะดวกของผู้รับบริการ **

เช่น ไมไกลบ้าน, อายุครรภ์ที่รับยุติ, ค่าใช้จ่าย เป็นต้น

การส่งต่อของสมาชิก RSA (ต่อ)

สายด่วนปรึกษาเอดส์
และท้องไม่พร้อม
1663
ทุกวัน 9.00-21.00 น.

2. ให้สายด่วน 1663 ประสานแทน

ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งต่อมีข้อจำกัดด้านเวลาที่จะประสานเอง

หรือบอกให้คนใช้โทรเอง หรือเป็นเคสซับซ้อนในเรื่องต่าง ๆ

เช่น อายุครรภ์โตถึง 5-6 เดือน, ไม่รู้จะไปอย่างไร, ไม่มีค่าเดินทาง เป็นต้น

การส่งต่อของสมาชิก RSA (ต่อ)

3. การประชาสัมพันธ์แก่กลุ่มเป้าหมาย และประชาชนในชุมชน

ประชาสัมพันธ์ให้รู้จักสายปรึกษาท้องไม่พร้อม 1663

เพราะทำงาน 10 คู่สาย เวลา 09.00 – 21.00 น.
สะดวกต่อผู้รับบริการ แล้ว 1663 ก็จะส่งต่อไปยัง
คุณหมอ RSA / หรือไม่ใช่ RSA ที่ใกล้บ้านที่สุด

เครือข่ายอาสา RSA (Referral system for safe abortion)

เน้นยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ตามข้อบังคับของแพทยสภา และกฎหมาย เพื่อช่วยเหลือคนท้องไม่พร้อม ที่มีปัญหาทางสุขภาพกาย และสุขภาพจิต โดย รับส่งต่อจาก พื้นที่ใกล้เคียง และ สายด่วน 1663

แมนส์ไม่มารับโทร
สายด่วนปรึกษา เอดส์ และท้องไม่พร้อม ทุกวัน 9.00-21.00 น.

1663

www.lovecaestation.com

1663 สายด่วน
ปรึกษาเอดส์และท้องไม่พร้อม

Lovecare Station

การประชุมสามัญประจำปี เครือข่ายแพทย์อาสา R-SA

ประจำปี 2559

วันที่ 31 มีนาคม - 1 เมษายน 2559
ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพมหานคร

ประจำปี 2560

วันที่ 22 - 23 ธันวาคม 2559
ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพมหานคร

ประจำปี 2561

วันที่ 20 - 21 ธันวาคม 2560
ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี

การประชุม R-SA ระดับภูมิภาค

ภาคเหนือ

ครั้งที่ 1 ณ จังหวัดน่าน

ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ภาคกลาง - ภาคตะวันออก ณ

ครั้งที่ 2 ณ จังหวัด

ภาคกลาง ณ จังหวัด

การประชุม R-SA ระดับภูมิภาค (ต่อ)

ภาคอีสาน

ครั้งที่ 1 ณ จังหวัด

นครราชสีมา

ครั้งที่ 2 ณ จังหวัด

หนองคาย

ภาคใต้

ครั้งที่ 1 ณ จังหวัด

สงขลา

ครั้งที่ 2 ณ จังหวัด

การประชุมผู้ประสานงานเครือข่าย R-SA

ภาคกลาง

19 เมษายน

ภาคอีสาน

1 มิถุนายน 2560

ภาคเหนือ

4 สิงหาคม 2560

ภาคใต้

16 สิงหาคม 2560

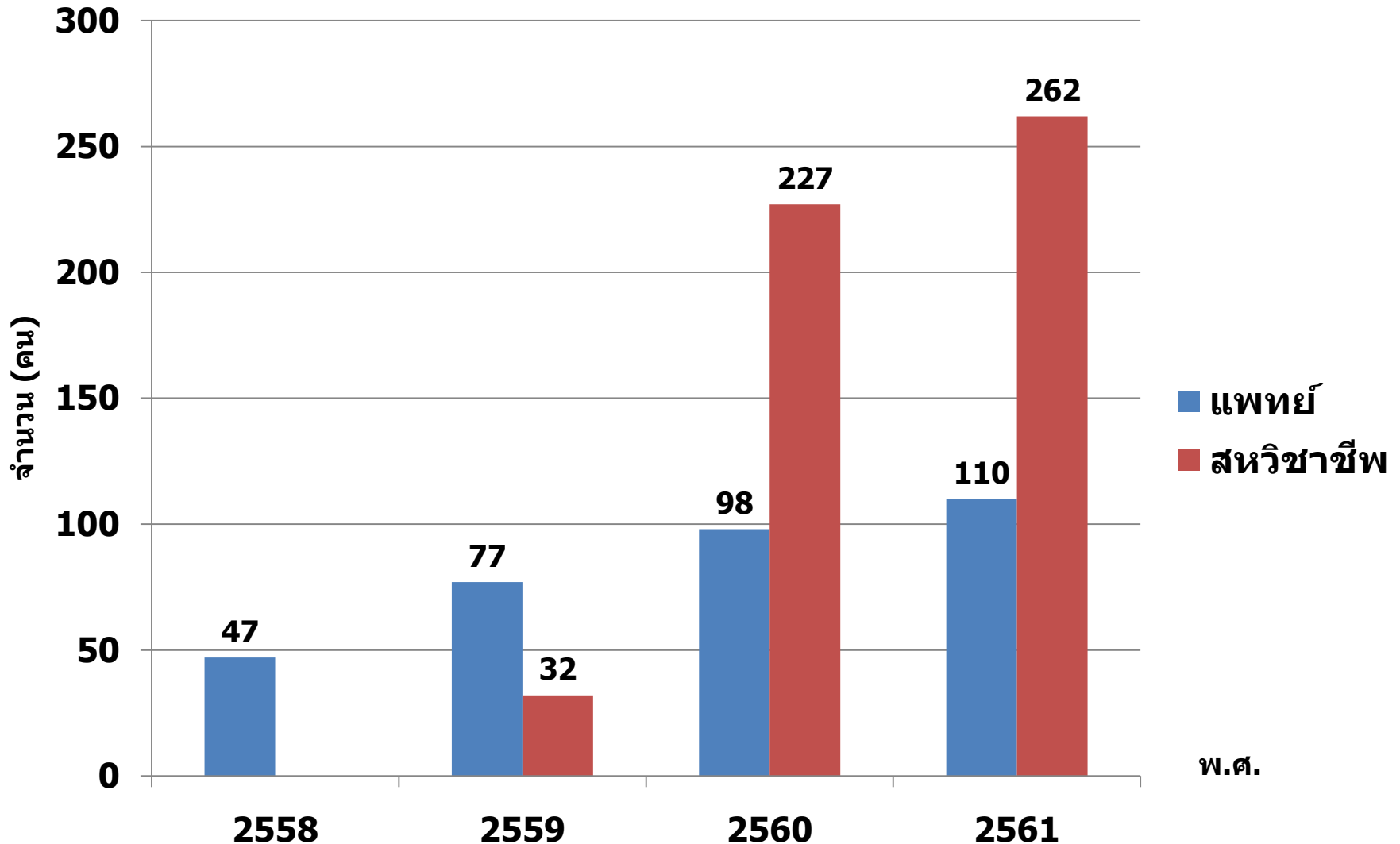
การประชุมเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ให้เครือข่าย R-SA

**“การประชุมระดมสมองเพื่อหาแนวทาง
การให้บริการยุติการตั้งครรภ์ด้วยยาในไตรมาสที่ 2”
วันที่ 4 กันยายน 2560
ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพมหานคร**

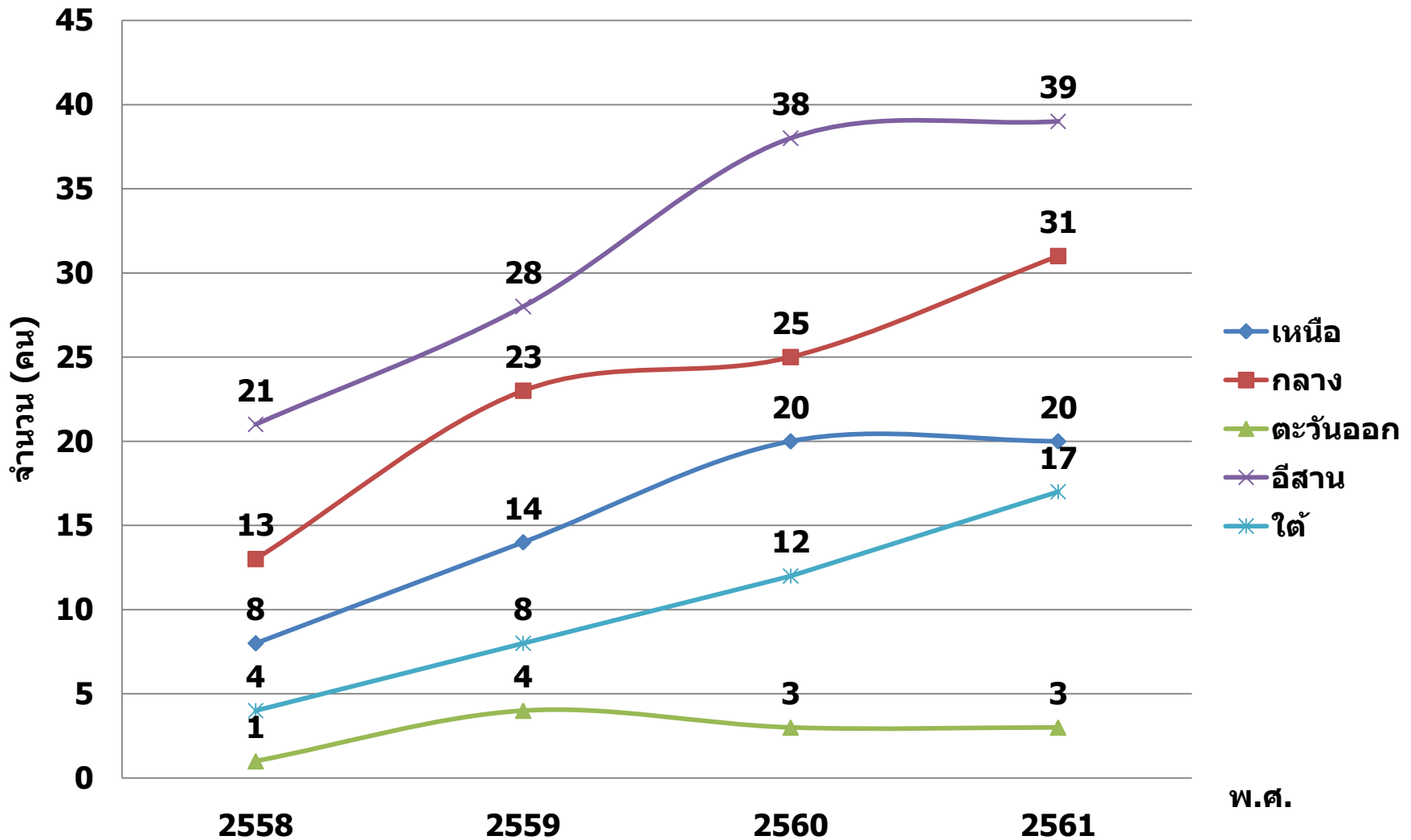

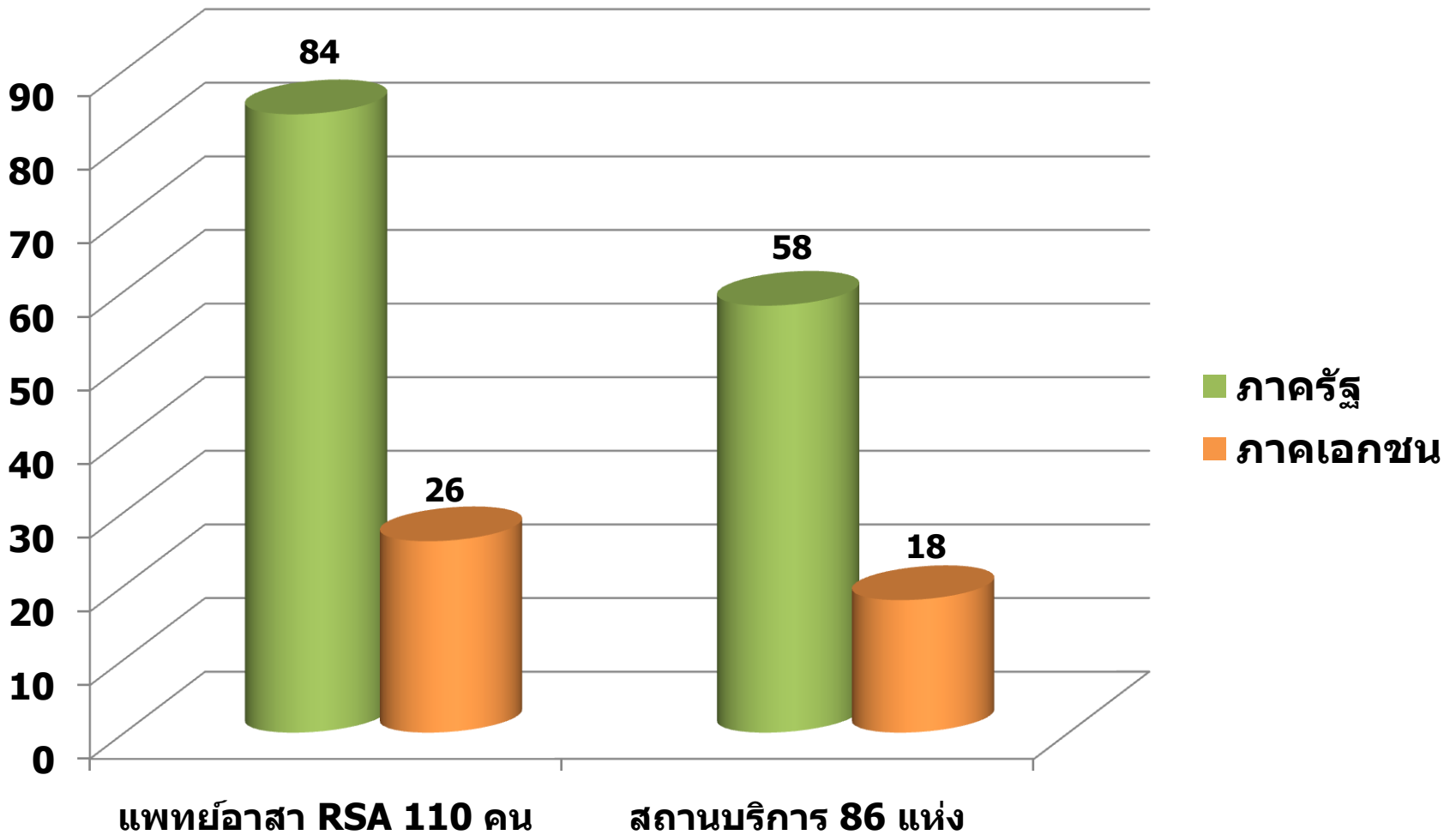
เครือข่ายอาสา RSA (Referral system for safe abortion) ปี พ.ศ. 2558 - 2561

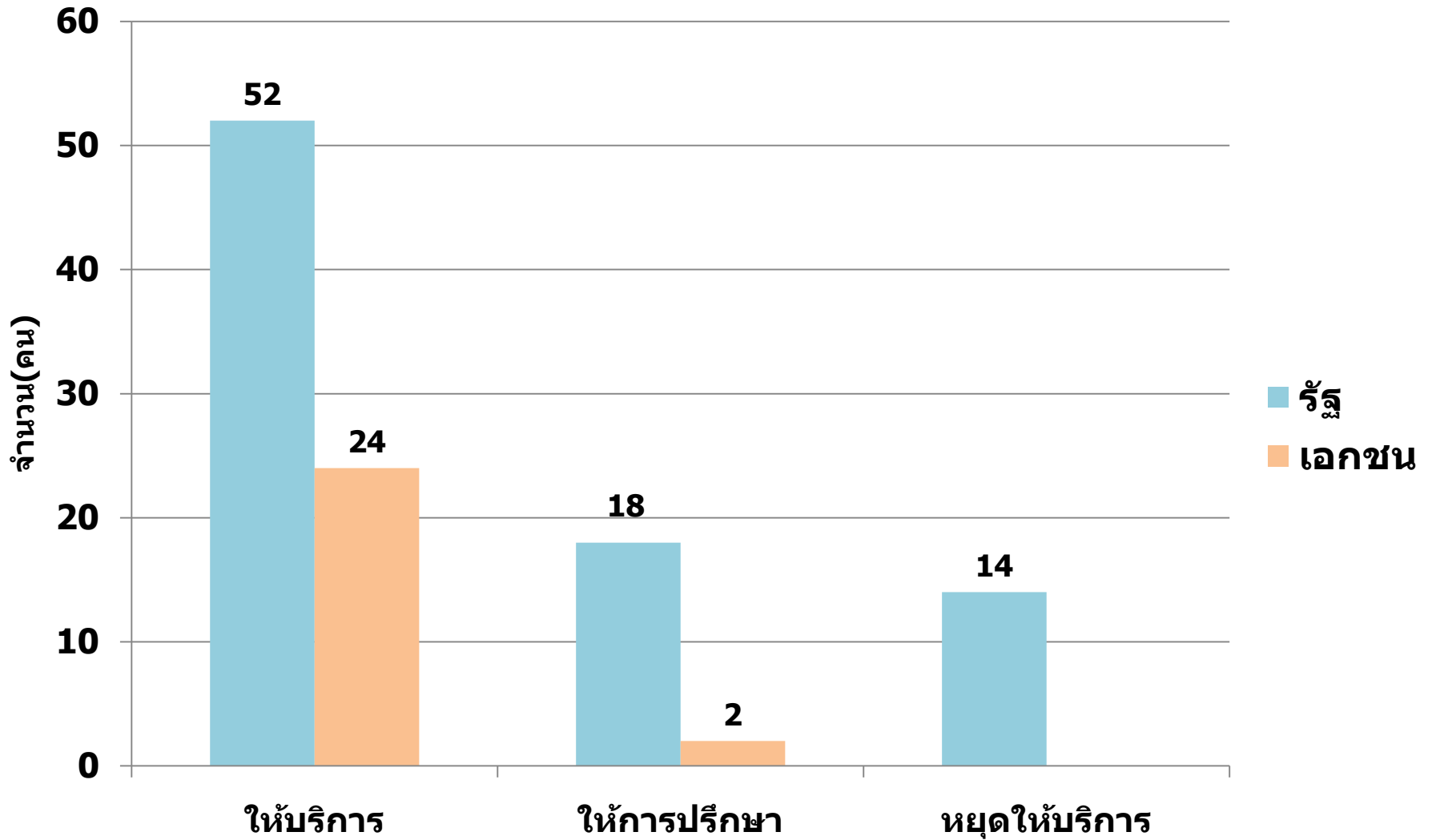
เครือข่ายแพทย์อาสา RSA (Referral system for safe abortion) ราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2558 - 2561

เครือข่ายแพทย์อาสา RSA (Referral system for safe abortion) ปี พ.ศ. 2561

การให้บริการของเครือข่ายแพทย์อาสา RSA (Referral system for safe abortion) ปี พ.ศ. 2561

สหวิชาชีพ อาสา RSA ในงานยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย

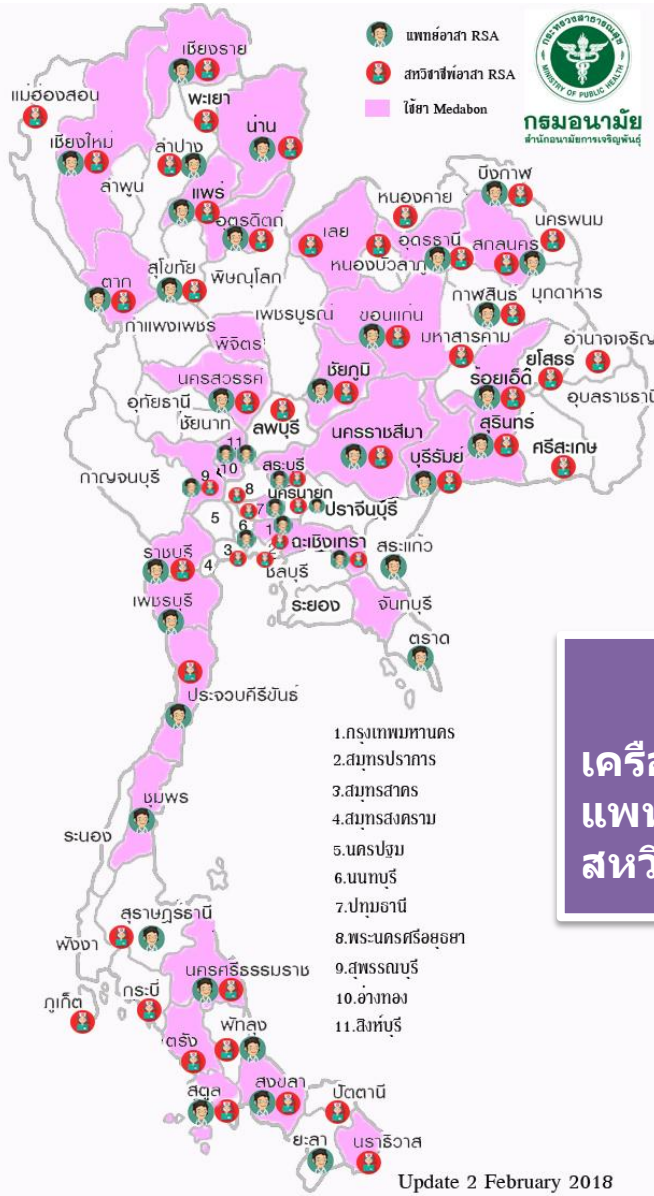

สหวิชาชีพ	จำนวน (คน)
พยาบาล	174
นักสังคมสงเคราะห์	27
นักจิตวิทยา	6
นักวิชาการสาธารณสุข	14
เภสัชกร / อาจารย์ / ครู / อื่น ๆ	41
รวม	262

ภาคเหนือ
 เครื่องข่าย 11 จังหวัด
 แพทย์ 20 คน
 สหวิชาชีพ 47 คน

ภาคตะวันออกเฉียง
 เครื่องข่าย 4 จังหวัด
 แพทย์ 3 คน
 สหวิชาชีพ 4 คน

ภาคใต้
 เครื่องข่าย 12 จังหวัด
 แพทย์ 17 คน
 สหวิชาชีพ 37 คน

ภาคอีสาน
 เครื่องข่าย 18 จังหวัด
 แพทย์ 39 คน
 สหวิชาชีพ 147 คน

ภาคกลาง
 เครื่องข่าย 14 จังหวัด
 แพทย์ 31 คน
 สหวิชาชีพ 27 คน

Update 2 February 2018

**สถานบริการเครือข่ายอาสา RSA 59 จังหวัด (234 แห่ง)
 มีแพทย์ 40 จังหวัด (86 แห่ง)
 ไม่มีแพทย์ 19 จังหวัด (149 แห่ง)**

* ตามกฎหมายและข้อบังคับของแพทยสภา

- กฎหมายอาญามาตรา 305 ระบุข้อยกเว้นที่ให้หญิงทำแท้งได้ คือ ทำโดยแพทย์ ผู้หญิงยินยอม และถ้าการตั้งท้องนั้นเป็นอันตรายต่อสุขภาพของหญิง หรือเป็นผลจากการกระทำความผิดอาญาอีก 5 มาตรา ได้แก่
  - มาตรา 276 ว่าด้วยการถูกข่มขืนกระทำชำเรา
  - มาตรา 277 ว่าด้วยการทำให้เด็กอายุน้อยกว่า 15 ปี ตั้งครรภ์ แม้ว่าจะเป็นการสมยอมหรือไม่ก็ตาม
  - มาตรา 282, 283 และ 284 ว่าด้วยการล่อลวงผู้อื่นมาทำอนาจาร สอนองความใคร่โดยใช้อุบายล่อลวง บังคับข่มขู่

▶ ปี พ.ศ. 2548 แพทยสภาได้กำหนดแนวปฏิบัติว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ตามมาตรา 305 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนอย่างละเอียด และระบุไว้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่เกี่ยวข้องกับการยุติการตั้งครรภ์และได้ทำตามข้อบังคับนี้ถือว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายมาตรา 305 โดยมีข้อยกเว้นที่สามารถยุติการตั้งครรภ์เพิ่มเข้ามาคือ

➤ ถ้าหญิงนั้นมีปัญหาสุขภาพจิต และมีแพทย์ที่ไม่ได้เป็นผู้ยุติการตั้งครรภ์ให้อย่างน้อย 1 คน รับรองคามขั้นตอนและเงื่อนไข

➤ ถ้าหญิงนั้นมีความเครียดเนื่องจากพบว่าทารกในครรภ์พิการรุนแรง หรือเสี่ยงที่จะเป็นโรคพันธุกรรมรุนแรง ซึ่งสูตินรีแพทย์ หรือแพทย์ด้านเวชพันธุศาสตร์ได้ตรวจรับรองแล้ว

ข้อบังคับแพทยสภา

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์

ตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๓) (ฎ) และด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษ
ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มี
บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับ
มาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย คณะกรรมการแพทยสภาออกข้อบังคับ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติ
การตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญานั้น
จะกระทำได้เมื่อหญิงมีครรภ์นั้นยินยอม

ข้อ ๔ แพทย์ผู้กระทำการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ตามข้อบังคับนี้ ต้องเป็นผู้ประกอบ
วิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมาย

ข้อ ๕ การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ตามมาตรา ๓๐๕(๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญา
ให้เป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้

(๑) เป็นกรณีที่ต้องกระทำเนื่องจากปัญหาสุขภาพทางกายของหญิงมีครรภ์ หรือ

(๒) เป็นกรณีที่ต้องกระทำเนื่องจากปัญหาสุขภาพทางจิตของหญิงมีครรภ์ ซึ่งจะต้องได้รับ

การรับรองหรือเห็นชอบจากผู้นอกระบบวิชาชีพเวชกรรมที่มี ๒ คน ผู้กระทำการยุติการตั้งครรภ์ อย่างน้อยหนึ่งคน

- ในกรณีที่หญิงนั้นมีความเครียดอย่างรุนแรง เนื่องจากพบว่าทารกในครรภ์มีหรือมีความเสี่ยงสูงที่จะมีความพิการอย่างรุนแรง หรือเป็นหรือมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นโรคทางพันธุกรรมอย่างรุนแรง เมื่อหญิงนั้นได้รับการตรวจวินิจฉัยและการปรึกษาแนะนำทางพันธุศาสตร์ (**genetic counseling**) และมีการลงนามรับรอง

ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่มีใช้ผู้กระทำการยุติการตั้งครรภ์อย่างน้อยหนึ่งคน ให้ถือว่าหญิงมีครรภ์นั้นมีปัญหาสุขภาพจิตตาม (๒)

ทั้งนี้ ต้องมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ที่ชัดเจนว่าหญิงนั้นมีปัญหาสุขภาพทางกายหรือทางจิตและต้องมีการบันทึกการตรวจและวินิจฉัยโรคไว้ในเวชระเบียนเพื่อเป็นหลักฐาน

ข้อ ๖ การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ตามมาตรา ๓๐๕ (๒) แห่งประมวลกฎหมายอาญานั้น ต้องมีหลักฐานหรือข้อเท็จจริงอันควรเชื่อได้ว่า หญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดอาญา ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๕ (๒) แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ข้อ ๗ การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ต้องกระทำในสถานพยาบาล ดังต่อไปนี้

(๑) โรงพยาบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่ให้บริการรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน หรือสถานพยาบาลเวชกรรม ที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ทั้งนี้ โดยสามารถปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ได้ตามความเหมาะสม

(๒) คลินิกเวชกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล โดยสามารถปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ที่อายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์

ข้อ ๘ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ตามข้อบังคับนี้ จะต้องทำรายงานเสนอต่อแพทยสภา ตามเงื่อนไขและระยะเวลาในแบบฟอร์มที่แพทยสภากำหนด

ข้อ ๙ ในกรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้กระทำการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้ถือว่าผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้นั้นประกอบวิชาชีพเวชกรรมโดยไม่รักษามาตรฐานในระดับที่ดีที่สุดในระดับที่คิดที่สุด

ข้อ ๑๐ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ตามข้อบังคับนี้ ให้ถือว่าได้กระทำ ตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘

สมศักดิ์ โล่ห์เลขา

นายกแพทยสภา

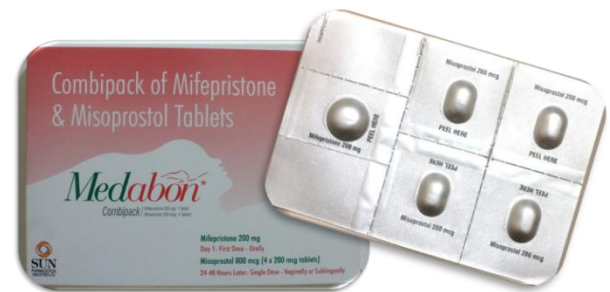

พระราชบัญญัติการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559
กฎหมายที่มุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหาย่างบูรณาการบนพื้นฐานสิทธิของวัยรุ่น

กระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงแรงงาน
กระทรวงมหาดไทย

5
กระทรวงหลัก
ที่ส่งเสริมและบูรณาการ
และเชื่อมโยงหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง

ขอขอบคุณครับ